

Славейковия

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

АБОНАМЕНТЪ:

България: за година 300;
1/2 година 150; 3 мес. 80 лева.
Странство: година 800; 1/2 год.
400 лв.; 3 мес. 200 лв. Америка
за год. 6 долари; 1/2 год. 3 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

На кв. ст. 2 лв.
Малки обявления на дума 50 ст.
Въ хрониката на редъ . . 8 лв.
Годешни и аѣнчални . . 40 лв.

Редакция и администрация, пл.
„Славейковъ“ № 1.

Телефонъ 2391.

ВСЪКДНЕВНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, КУЛТУРЕНЪ ЖИВОТЪ И ИНФОРМАЦИЯ

Директоръ: Г. Кулишевъ

H. M. Smith

НИКОЛА МИЛЕВЪ

Утре, 13 февруарий, единъ тжженъ дългъ ще ни събере да отдадемъ благоговѣйна почитъ къмъ скъпата паметъ на Никола Милевъ, загиналъ мъченически преди две години.

Никой отъ тия, които го познаваха, не е допусналъ, че той, именно той, може да има този трагиченъ край. Никола Милевъ, тихъ, скроменъ, милъ, нѣмаше врагове и той оставяше следъ себе си само обичъ и уважение тамъ, презъ какъдето бѣ миналъ веднѣжъ. Той бѣже преданъ на своя общественъ дългъ до самоубрава; готовъ бѣше винаги да отстоява докрай своитѣ убеждения и своитѣ идеи — плодъ на просвѣтенъ и зрѣлъ умъ; той прояждаше съ твърдостъ и търпение това, което считаше че е съобразно съ интереса на народното дѣло. Но Никола Милевъ никого не заплашваше, никого не нападаше, никого не предизвикваше. Негови орджия бѣха само перото и словото, негова сила бѣха логиката и мъдростъта. Никой не искаше да повѣрва, че престъпността ще закара до тамъ своя злокобенъ инстинктъ — да събори тѣзи орджия и тази сила съ нѣколко револверни изстрели, дадени отъ ржката на едно заѣроподобно същество.

Тия, обаче, които решиха да го погубятъ, както всичко отпосле се разкри, сж разчитали че съ неговата смъртъ ще се р а з ч и с т и п ж т я за осъществяването на тѣхнитѣ демонически замисли така, както сж очаквали по-рано да получатъ сжщитѣ резултати отъ погубването на другъ великъ македонски синъ — Тодоръ Александровъ. Да се повали човѣкътъ, който олицетворяваше волята и енергията на македонското освободително движение; да се повали следъ него онзи, когото считаха не по-малко опасенъ, макаръ само съ своя умъ и съ своята култура — така агентитѣ на третия интернационалъ правѣха смѣтка да подчинятъ македонското национално движение и да го използватъ за с в о и т ѣ престъпни цели. Тѣзи смѣтки про пад на х а жалко, защото убийцитѣ не разбираха, че силата на едно движение, като македонското, не е въ личноститѣ, колкото заслужили и можщи да сж тѣ, а въ народния духъ и въ народнитѣ тежнениа.

За жалость, всичко това не може да намали значението на загубата, която понесохме съ изчезването на Никола Милевъ. Защото, — особено за малки и сравнително останали още назадъ културно народи, личности като Милева сж голѣма рѣдкостъ и голѣма скъпоценностъ. Никола Милевъ съчетаваше въ себе си благородството на характера и величието на душата съ силата и развитието на интелекта въ едно такова съвършенство, до което много малко наши сънародници сж достигали. Мжчно е да се опредѣли кое бѣше най-ценно въ тази необикновено щедро надарена натура и за кое най-горчиво трѣбва да скърбимъ съ неговото преждевременно изчезване отъ земния миръ: дали за милиа и нсженъ другаръ, дали за просвѣтениа и многообещающъ работникъ на младата българска наука, дали за талантливия публицистъ, дали

за безупречния родолюбецъ и общественъ деецъ, дали за в е л и к о д у ш н и я и високоблагороденъ човѣкъ. Въ неговия животъ и въ неговата дейностъ всички тѣзи добродетели и качества се преливаха всѣкидневно като боитѣ на най-красивото полско цѣвѣте.

Никола Милевъ, повече отъ всѣкого, можеше да очаква лично за себе си едно щастливо и блѣскаво бждеще. Предъ него се откриваха широкитѣ и безбурни простори на научната дейностъ, за която той имаше и много любовъ и много сили. Но той още повече любовъ имаше къмъ своята родина и къмъ своя народъ. Той се отклони неведнѣжъ отъ своитѣ научни занятия, той по нѣкога ги изоставяше и изцѣло само защото чувствуваеше, че единъ върховенъ дългъ го зове другаде, въ друга областъ на работа, гдето безспокойствата, тревогитѣ и опасноститѣ бѣха всѣкидневенъ сплтникъ на неговия животъ. Но Никола Милевъ, този тихъ, невъзмутимо спокоенъ духъ, отъ една само амбиция се вълнуваше и на една само мисль робуваше: да даде колкото можеше повече отъ своитѣ сили и отъ с в о и т ѣ с п о с о б н о с т и за щастието на Македония и на българското племе. Съ тази амбиция и съ тази мисль той живѣеше. Поради тѣхъ той изгуби своя младъ и безцененъ животъ.

Македония и българското племе оценяватъ неговата велика жертва и на вѣчни времена ще спомнятъ името на Никола Милевъ като образецъ на възвишено родолюбие и на беззаветно себеотрицание.

Г. Кулишевъ

СТРАНИЦИ ОТЪ МИНАЛОТО

Тетово, 1860.

„До днесъ гредѣтъ ни блѣше спокоенъ, общината ни блѣше съгласна и мало много дечинята ни ся учеа поне на часословци, нѣ ся разговаряха по матерный си Българский языкъ. Богу хвала тунъ немахме гръци да ни правятъ смущение; нѣ за наше нещастие дойде ни единъ Сръбский дръваръ учителъ по имя Стойче, отъ ногото Скопските младежи ся освободихъ, та нашити днесъ щятъ страдатъ... О тежно имъ на младежити ни, что имъ било писано, при свой родный Българский языкъ зореле да ся учятъ по Сръбский да разговарятъ. О слъпота! О глупость!“

(В. „България“ II бр. 89, стр. 579, 30 ноември 1860.)

Гузнитѣ се страхуватъ

Атински тревоги

Отъ Атина съобщаватъ на в. „Експедиантъ“:

Въ Тирана, Корча и други градове въ Албания били образувани комитети за освобождението на Македония и други краища, считани за албански. Въ тия комитети влизали българи, албанци и италианци.

Четете в. „Македония“